

Voortaan noemt SPLIJ zich:

Landschapsbeheer IJsseldelta

Voortaan noemt SPLIJ zich: Landschapsbeheer IJsseldelta. Met deze nieuwe naam maakt de stichting meteen de missie duidelijk.

Boomgaarden, heggen, houtwallen, hagen, knotbomen en kolken vormen de groenblauwe dooradering van ons landschap. Het zijn de krenten in de pap van het cultuurlandschap. In 2011 is voor de gemeenten Kampen, Zwolle en Zwartewaterland een stichting in het leven geroepen om deze groenblauwe dooradering in stand te houden, te versterken en te stimuleren, met name door particuliere eigenaren een steuntje in de rug te geven.

‘Voor die tijd kozen we voor een praktische naam: *Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta+*, afgekort *SPLIJ+*’, vertelt Arnita van der Weerd, voorzitter van SPLIJ+. ‘In de loop van de tijd kwamen er meer diensten bij. We hebben nu ook contracten voor langjarig weidevogelbeheer en bloemrijke randen. Bovendien is de naam SPLIJ+ nogal anoniem. Daarom kiezen we na 14 jaar voor een naam die meteen helder maakt waarvoor we staan: *landschapsbeheer in de IJsseldelta*.’

Het beeldmerk is ook aangepast en opgefrist. Het toont een knotwilg, een kievit en water. ‘We delen graag het verhaal over de rijkdom van het cultuurlandschap in de IJsseldelta’, vertelt Arnita van der Weerd.

‘Landschapselementen vertellen het verhaal over een historische rijkdom van groen of nat erfgoed. Kijk maar eens naar een oude knotwilg of een kolk. En we vinden het mooi dat grondeigenaren met trots kunnen bijdragen aan de vormgeving van het landschap, dankzij de steun van onze stichting. Samen maken we het landschap van de IJsseldelta mooier en aantrekkelijker.’

Kijk op landschapsbeheerijsseldelta.nl

SBNL steunt herstel van oude kolk

Met een bijdrage van 5.000 euro steunt SBNL het herstel van een oude kolk aan de Hogeweg in Kamperveen. De kolk is in beheer bij stichting Landschapsbeheer IJsseldelta en particulier eigendom van Egbert Koers.

‘Via de familie van mijn vaders kant zijn we al 150 jaar eigenaar van deze kolk’, vertelt Egbert Koers. ‘Mijn grootmoeder vertelde nog dat ze als kind speelde op de restanten van een terpboerderij die ooit op deze plek had gestaan. Die boerderij is verzwolgen tijdens de watersnoodramp van 1825, die dit jaar wordt herdacht.’ Dit landschaps-element heet een doorbraakkolk, ontstaan op de plek van een dijkdoorbraak twee eeuwen geleden.

De kolk biedt elk jaar een thuis aan een kolonie zwarte sterns. Vrijwilligers leggen in de water drijvende vlotjes waarop de sterns broeden. ‘Die sterns trekken altijd natuurfoto’s met lange lenzen. De rietkraag rond de kolk wordt dicht. De kolk groeit langzaam dicht’, vertelt Egbert Koers. ‘Daarom zijn we blij en dankbaar met een bijdrage van SBNL die het mogelijk maakt om de kolk uit de diepen.’

Kolk-eigenaar Egbert Koers (links) met bestuurslid Wim Eikelboom bij de overhandiging van de SBNL-cheque.

Feliciteatie aan de Gebiedscoöperatie IJsseldelta

Gebiedscoöperatie IJsseldelta viert dit jaar het 10-jarig jubileum.

Eind 2015 zag de coöperatie het levenslicht, een jaar later werd onze stichting lid. Samenwerken aan de kwaliteit van de IJsseldelta, dat is waar we voor staan. We hebben samengewerkt bij het opstellen van het ‘Bidbook IJsseldelta’, om verhalen van het landschap te delen om zo het belang van landschapsbeheer aan te tonen.

Provincie en gemeenten hebben dat destijds ook financieel ondersteund, waardoor diverse landschapselementen langjarig onder beheer

kwamen. Wij wensen de Gebiedscoöperatie IJsseldelta de komende jaren alle goeds en veel inspiratie toe om de liefde voor het gebied te delen. Wij blijven meedoen.

Cor Pierik over zijn liefde voor de weidevogels en de IJsseldelta

‘Laat dit landschap zoveel mogelijk intact’

Hij gaat door het vuur voor de grutto. Het landschap van de IJsseldelta is hem lief. Toch ziet BBB-kamerlid Cor Pierik uit Genemuiden ook een zorgelijke keerzijde. ‘Het toenemend aantal blokkendozen van de industrie vind ik een krankzinnige ontwikkeling.’

Pierik (1965) is sinds december 2023 lid van de Tweede Kamer voor de BoerBurgerBeweging. Recent heeft hij laten weten niet beschikbaar te zijn voor een tweede termijn als Kamerlid bij de komende verkiezingen. Zijn thuisbasis is de dijkboerderij in Cellemuiden die al zes generaties lang bij de familie hoort. Hij heeft een klein veestapel met schapen en lakenvelde-koeien. Zijn vrouw en dochters runnen een groepsaccommodatie op de plek van de voormalige varkensstal. De grupstal voor het vee is omgebouwd tot een gezellige ruimte voor dagbesteding in de zorg.

Achter het huis een boomgaard met vier oudhollandse appelrassen, onder contract bij stichting Landschapsbeheer IJsseldelta. ‘We persen hier elk jaar sap van in de sapmobieltje van Welsum’, vertelt Cor, terwijl hij de dijk oversteekt naar de uiterwaarden van het Zwartewater. De lucht is gevuld met ganzen. Het is eind februari als dit gesprek plaatsvindt. Over een maand klinkt hier weer de roep van de weidevogels. Voor Cor elk jaar weer een tijd die hij koestert, want weidevogels hebben zijn hart.

In zijn woonkamer hangt een groot schilderij van grutto's langs het Zwarte Water. Cor doet zijn uiterste best om zijn land aantrekkelijk te maken voor deze iconen onder de weidevogels. Op drie plekken zorgt een pompinstallatie op zonnepalen voor een plasdras-plek in de weilanden, een tafeltje-dekje voor weidevogels.

RUIGE MEST

Met de tureluur en kievit gaat het vrij goed, maar de stand van de grutto is tobberig, ondanks de vele miljoenen euro's die afgelopen jaren landelijk in grutto-vriendelijk beheer zijn gestoken. Houdt Cor Pierik hoop voor de grutto? Zijn antwoord is stellig: ‘Ik heb zoveel passie voor dat vogeltje; ik weiger de handdoek in de ring te gooien. We moeten blijven inzetten op een breed pakket maatregelen, dan weet ik zeker de grutto daarvan ook gaat profiteren.’ In de buitendijkse polder Stikkeldrecht voor zijn huis broeden 7 paar grutto's, 2 paar wulpen, 9 paar kieviten en 6 paar tureluurs.

Pierik bepleit het toepassen van ruige mest, voorbeweiding met koeien en slimmer maaibeheer ten gunste van weidevogels. ‘Wil je succesvol zijn met weidevogels, dan heb je variatie nodig in het weidelandschap en gerichte beheer van vos, kraai en steenmarter. Zonder predatiebeheer is het een verloren zaak voor de weidevogels.’

Staatbosbeheer kan in de ogen van Pierik ook wat soepeler meebewegen ten gunste van weidevogels. ‘We pachten veel natuurgroed van Staatsbosbeheer met de maaidatum van 15 juni. Dan zie je dat op 16 juni alles is gemaaid. Voor weidevogels is het beter om tussen 1 juni en 1 juli telkens kleine percelen te maaien waar geen vogels meer broeden. Staatsbosbeheer leeft behoorlijk in hun model-werkelijkheid.’

MODEL-WERKELIJKHEID

Het is een woord dat Pierik regelmatig gebruikt: model-werkelijkheid. Zijn drijfveer om voor de BBB actief te worden in het landsbestuur was de grote kloof tussen wat Pierik noemt ‘de werkelijkheid die gedicteerd wordt door modellen en de echte werkelijkheid’. ‘De bestuurlijke werkelijkheid staat vaak ver verwijderd van de praktische realiteit. Die kloof wil ik graag overbruggen. Ik vind het beleid voor boeren vaak onuitlegbaar, bijvoorbeeld over het gebruik van kunstmest en stikstof. Daar werk ik hard aan, maar het schiet nog niet op’, zegt hij met een relativerende lach.

Als geboren boerenzoon langs het Zwarte Water in Genemuiden is de parlementariër vergroeid met het landschap van de IJsseldelta. ‘Hier liggen de oudste polders van Nederland. Dat moeten we zoveel mogelijk intact houden. Het is een gebied waar je als boer moet zien te dealen met de natuurlijke handicaps. Dat lukt veel boeren heel aardig; met behoud van de natuurwaarden. Maar het blijft een uitdaging voor de landbouwers in dit gebied.’ Bij alle ruimtelijke toekomstplannen bepleit Pierik ‘het accent op behoud van dit bijzondere landschap.’

WANPRESTATIE

De oprukkende blokkendozen van grote bedrijven in Genemuiden, Hasselt, Zwolle en IJsselmuiden zijn hem een doorn in het oog. Achter zijn eigen dijkboerderij ziet hij de industriële bouwwerken van Genemuiden dichterbij komen. ‘Ik vind het een wanprestatie van gemeente Zwartewaterland om zoveel krankzinnig grote bedrijfsgebouwen toe te staan. Er is geen plattelandsdorp in Nederland waar het bedrijventerrein zoveel groter is dan het woonoppervlakte.’ Over woningen gesproken: Een deel van de woningnood in de IJsseldelta kan volgens Pierik worden opgelost op het boeren erf. ‘Mona Keijzer maakt het mogelijk om op het boeren erf een tweede woning te bouwen. Dat is een goede ontwikkeling. Op plekken als de Mastenbroekerpolder zal dat ongetwijfeld ook voor verandering gaan zorgen.’

Contract voor 30 jaar

Langjarig landschaps- en weidevogelbeheer, contractanten, kwaliteit van het landschap, groen blauwe landschapsdiensten. Het is een greep uit de woorden die vaak langskomen in het werk van onze stichting, maar wat betekent het precies?

Heel veel mensen houden zich bezig met het beheer van landschapselementen. Er wordt knotwilgen geknot, heggen geknipt, hoogstamboomgaarden gesnoeid, randen van kolken en poelen gemaaid. En 'onze' weidevogelboeren stellen het maaien van hun graslanden uit als bescherming van de weidevogels. Ze creëren meer kruidenrijke graslanden en laten wat water op het land staan als goede plek voor de vogels om voedsel te zoeken.

Als samenleving genieten we daarvan tijdens het wandelen van een ommetje, een fiets- of boottochtje. Wij mogen als stichting Landschapsbeheer IJsseldelta de beheerders van het landschap een maatschappelijk schouderklopje geven in de vorm van een jaarlijkse financiële bijdrage. Dat doen we door afspraken te maken in contracten die we sluiten voor een looptijd van 30 jaar. Dat het een succes is, blijkt wel uit de aantallen landschapselementen en hectares die 'we onder beheer hebben'.

- 1114 hoogstambomen
- 21 kolken
- 2843 knotwilgen
- 2 eendenkooien
- 10 poelen
- 175 ha weidevogelland
- En veel meer...

Naast het geven van geld als ondersteuning voor het beheer, geven we advies, delen we kennis en mooie verhalen over het landschap. Dit is waar we jaar in jaar uit mee bezig zijn, in samenwerking met overheden, met andere organisatie, maar bovenal met de beheerders van het landschap.

Kom alles te weten over knotwilgen

Er zijn nog exemplaren beschikbaar van het boekje *'Knotwilgen in de IJsseldelta'*. De knotwilg is voor veel mensen een geliefde boom. De stammen met de sprietige pruikenbollen horen bij het natte landschap van de polders en de rivieren. Over knotwilgen valt meer te vertellen dan je op het eerste gezicht zou vermoeden. Ons bestuurslid Wim Eikelboom dook in de wereld van de wilgen. Het resultaat is een informatief boek dat

je anders naar knotwilgen laat kijken.

'Knotwilgen in de IJsseldelta' bevat foto's en wetenswaardigheden over de karakters in het landschap. Ook is er een hoofdstuk over kinderen en knotwilgen. Het boek is te bestellen via onze website en kost 18,50 euro inclusief verzendkosten.

COLOFON

Tekst: Wim Eikelboom en Jan-Olaf Tjabringa
Afbeeldingen: Wim Eikelboom, Wolbert Meijer, Cor Pierik en Ad van Halem
Vormgeving: Interface Communicatie, Ede

www.landschapsbeheerijsseldelta.nl